

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.634/2025/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Melléthei-Barna Márton Ádám ügyvéd, cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek – a Dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovács Lóránd ügyvéd, cím) által képviselt 'alperes neve' (cím) alperessel szemben sajtó-helyreigazítás iránti perében a Debreceni Törvényszék 10.P.21.304/2025/12. számú ítélete ellen az alperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán folyamatban lévő másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í téletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti; a fellebbezett részében részben megváltoztatja és mellőzi az alperes a felperes javára elsőfokú perköltségben marasztalását, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a gazdasági társaság neve-t (cím), hogy fizessen meg a Magyar Állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – legkésőbb ezen ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] 2025. augusztus 26. napján az alperes által szerkesztett <https://www.internetes-hirportal1neve.hu> internetes oldalon megjelent „*cikk1 címe*” című, szerző nélküli írás, a 'napilap neve' napilap egyik cikkére hivatkozva illusztrációként közzétett egy, hivatkozása szerint az 'internetes-hirportal2neve' internetes-hirportal birtokába került „dokumentum címe” elnevezésű, 2025. július 17-i keltezésű, „dokumentum aláírása” aláírású dokumentumot, amely tartalma szerint a 2026. évi országgyűlési választások megnyerése esetére a felperes vezetősége részére javasolja az adórendszer átalakítását akként, hogy a személyi jövedelemadó egykulcsos rendszeréről progresszív háromkulcsos rendszerre kell áttérni, az áfa 2-3 %-os csökkentése mellett. A sajtóközlemény szerint ezt a feljegyzést a felperes gazdasági kabinetje készítette a pártvezetés számára, ami személyi jövedelemadó emelést jelent a lakosság számára, az egyes családi adókedvezmények felülvizsgálata mellett.

[2] A pert megelőzően a felperes eredménytelenül fordult sajtó-helyreigazítás iránti közlemény közzététele céljából az alpereshez.

[3] A perben a felperes a keresetében arra kérte kötelezni az alperest, hogy 5 napon belül tegye közzé kommentár nélkül az általa megjelölt tartalmú – a közlés egyes tényállításai valótlanúságára, valamint a megjelölt való tényekre vonatkozó – helyreigazító közleményt a kifogásolt cikk megjelenésének megfelelő betűmérettel és típusban, a cikk megjelenési linkjén annak címe alatt és a lead felett mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig, egyidejűleg az internetes portál főoldalán 24 óra időtartamra tegye közzé a helyreigazításra utaló címet.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte azzal, hogy a sérelmezett közlés aktuális közéleti vitához kapcsolódó, kellő ténybeli alappal rendelkező vélemény.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 5 napon belül a sérelmezett sajtóközleménnyel azonos betűméretezéssel és típussal, kommentár nélkül tegye közzé a cikk megjelenési linkjén, annak címe alatt és a lead felett, mindaddig amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig a következő helyreigazító közleményt: „*Helyreigazítás szövege*” Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest kiadó gazdasági társaság neve-t, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek az általános forgalmi adót is tartalmazó 1 108 704 forint perköltséget, továbbá az államnak 31 500 forint kereseti illetéket.

[6] Az ítélet indokolása a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. §-ának (1) és (2) bekezdése; a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. §-ának (1) bekezdése, 496. §-ának (1) bekezdése felhívásával kifejtette: az, hogy egy politikai párt milyen intézkedéseket tervez hatalomra kerülése esetén, tehát mi szerepel a programjában - mivel bizonyítható – tényállítás, amelyek valóságtartalmát az alperesnek kellett volna igazolnia. Az alperes ezzel kapcsolatban egyes sajtóközleményekre hivatkozott, amelyeket azonban az elsőfokú bíróság nem talál alkalmasnak a sérelmezett tények valóságának bizonyítására. A ...TV 2025. szeptember 3-i riportjából az állapítható meg, hogy a felperes alelnöke nem adott választ politikai fórumon elhangzottként hivatkozott adóemelési tervekre vonatkozó riporter kérdésére. A [www.'internetes hírportál 3 neve'.hu](http://www.internetes-hirportal3.neve.hu) internetes sajtótermék 2026. augusztus 28-i cikkébe ágyazott videóban szereplő azon alelnöki nyilatkozat, mely szerint előbb a választást kell a felperesnek megnyerni és utána lehet erről érdemi beszélgetést folytatni, egy vágást követően hangzik el, és ezért nem állapítható meg, hogy mire irányult; de még ha arra is irányult volna, hogy többkulcsos személyi jövedelemadó kerüljön bevezetésre Magyarországon, sem bizonyítja a sérelmezett tényállítás valóságtartalmát, hiszen nem szól a feljegyzés forrásáról vagy céljáról, az esetlegesen bevezetendő adó valós tartamáról sem. Maga a cikk pedig csak a szerzőjének a véleményét és állításait tartalmazza. A ['internetes hírportál 4 neve'.hu](http://internetes-hirportal4.neve.hu) internetes oldalon 2025. szeptember 3-án megjelent „cikk2 címe” című újságcikk pedig csak az alelnök nyilatkozatát értékeli. Ezen túl felhívta, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága még közszereplők esetében sem terjedhet ki a tudatosan valótlan tényállításra. A sérelmezett közlésekből pedig – bár az újságcikk röviden kitér arra, hogy a feljegyzés önmagában semmilyen, a készítőjére utaló adatot nem tartalmaz, ugyanakkor ezután arra hivatkozik, hogy számos egyéb forrás viszont ennek a valóságtartalmát megerősítette – az átlagolvasó azt a következtetést vonhatja le, hogy a feljegyzés a felperes vezetése számára készült és az abban foglaltak a felperes adóprogramját tartalmazzák, ezért a helyreigazítás jogalapja fennáll.

[7] Mindezek alapján a keresetet részben és annyiban találta alaposnak az elsőfokú bíróság, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a feljegyzést a felperes vezetősége számára a felperes gazdasági kabinetje készítette, ezért a közzétett tények megalapozatlanságára irányuló kereset alapos volt. Azt azonban nem lehetett megállapítani, hogy ki készítette a feljegyzést, hogy az abban vázolt adózási kérésekre vonatkozóan pontosan mi a felperes álláspontja és a felperes szja-programja milyen adóterheket tartalmaz, így az erre vonatkozóan kért helyreigazítást mellőzte. A Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság PK 15. számú állásfoglalásának a felhívásával ehhez igazodóan az alperest az általa meghatározott szövegű helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte – nem találva indokoltnak a hírportál kezdőlapján közzétételt –, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[8] A Pp. 499. §-ának (1) bekezdés alapján a sajtótermékért felelősséget viselő kiadót kötelezte a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján 160 euró + áfa összegű óradíj alapul vételével a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024 (XII.9.) IM rendelet (Ükr.) 2. §-a szerinti elsőfokú ügyvédi munkadíj a felperes javára, míg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja és 42. §-a (1) bekezdésének aa) és ab) alpontja szerinti kereseti illeték az államnak megfizetésére.

[9] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset egészében elutasítását.

[10] Az Alkotmánybíróság, a Kúria, az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatának felhívásával kiemelte: a sérelmezett közlés *kellő ténybeli alappal bíró újságírói vélemény*, az elsőfokú bíróság tévesen minősítette azt tényállításnak. Az alkotmányos szempontok figyelembe-vételével a közügyben kifejtett vélemény a szólásszabadság részeként a szabad vélemény-nyilvánításhoz való jog széleskörű védelmét élvez. A társadalmat élénken foglalkoztató kérdésekben a sajtó gyakran helyezi magát tényfeltáró szerepbe. Ilyenkor a média a való tények kiderítése és a médiafogyasztók elé tárása érdekében a birtokába került információk halmazát elemzi, abból következtetéseket von le – az „oknyomozó riport” tartalma általában nem sért személyiségi jogot, ha az újság az általa elérhető valamennyi releváns információt közli és eleget tesz a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, továbbá ha a sajtószerv kellő gondossággal járt el, de a közlés hamisságát ennek ellenére nem ismerhette fel. A sérelmezett közlemény pedig az annak megjelenésekor rendelkezésre álló információkra, valamint a párt gazdasági terveit ismerő forrásokra hivatkozva értékelő következtetést tesz a feljegyzés eredetére. Ezért dogmatikailag kizárólag a ténybeli alappal bíró vélemény, értékítélet, következtetés kategóriájába tartozhat, amelyet a Kúria és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata véd, és amely nem minősül helyreigazítási kötelezettséget megalapozó tényállításnak. Az elvárás a kiegyensúlyozott tájékoztatás, amelynek a cikk eleget tett. Nem deklarálta a feljegyzés hitelességét, épp ellenkezőleg: egyértelművé tette, hogy a feljegyzést nyilvánosságra hozó 'internetes hírportál 2 neve' sem foglalt állást akként, hogy a feljegyzés bizonyítottan a felperes gazdasági kabinetje által készült volna, csupán kontextusba helyezte, értelmezte az 'internetes hírportál 2 neve' által ismertett iratot. Egy kiszivárgott irat tartalmának ismertetése és elemzése nem jelenti azt, hogy a sajtó annak eredetére vonatkozó minden részletet bizonyított tényként kezelne. A sajtó akkor is véleményt fogalmaz meg egy irat származásáról, ha azt valóságosnak feltételezve tárja az olvasók elé, feltéve, hogy jelzi a hitelességének bizonytalanságát és megjelöli az információ forrását. A cikk pontosan ezt tette, ezért az elemzés ténye nem változtatja át az eredetre vonatkozó értékítéletet tényállítássá. Többféle értelmezési lehetőséget hagyó politikusi nyilatkozat alapján levont következtetés értékelése során figyelemmel kell lenni arra, hogy az átlagolvasók tisztában vannak a politikai vitához kapcsolódó túlzásokkal, a politikai szereplőknek pedig kampányidőszakon kívül is el kell viselniük a szándékuktól eltérő tartalommal bíró éles bírálatokat. A közéleti kérdéshez kapcsolódó, a véleménynyilvánítási szabadság keretei között kifejtett következtetést a sajtószerv jogszerűen közvetítheti olvasói felé. A politikai viták keretében elhangzott állítások főszabályként egyébként még akkor is véleménynyilvánításként értelmezendők, amennyiben formálisan, a bizonyíthatósági teszt alkalmazásával tényállításnak értékelhetők. Összességében: egy párt gazdasági programjával kapcsolatos, jól elkülöníthető forrásokon alapuló sajtóbeszámoló, különösen ha az egy javaslatról, tervről ad hírt, nem minősül valótlan

tényközlésnek, amely helyreigazítás alapjául szolgálhatna. Felhívta ezen túl, hogy a sérelmezett közlés hamis látszatot sem kelthetett, ezzel kapcsolatban a felperes álláspontja egyébként is ellentmondásos. Hamis színben ugyanis kizárólag való tényt lehet feltüntetni. A helyreigazítás iránti kérelemben a felperes először valótlan tényként tüntette fel azt, hogy létezik egy szja emelést előírányzó pártokumentum, majd pedig – a hamis látszatokeltés fogalmából kiindulva – azt állította, hogy az alperes azt a való tényt, hogy a felperesnél létezik egy szja emelést előírányzó dokumentum, abban a hamis színben tüntette fel, hogy a felperes szja emelésre készül. A felperes – aki nem állíthatja ugyanazt a közlést valósággal és valótlanként – azzal, hogy hamis látszatot keltőnek tüntette fel a dokumentum létezését, egyben el is ismerte annak tényét. Vitatta ezen felül a felperes javára elsőfokú perköltség megítélését, mivel a felperes nem csatolta a felszámítani kért ügyvédi munkadíj alapjául szolgáló ügyvédi megbízási szerződést, a következőket bírói gyakorlat – a Kúria Kpkf.40.435/2020/2. számú és a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.058/2023/6. számú határozatainak felhívásával – szerint pedig az ügyvédi munkadíj külön igazolása kizárólag okirattal történhet.

[11] A felperes a rendelkezésre álló törvényi határidőben fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[12] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érinthette a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletnek a keresetet részben elutasító rendelkezéseit, a fellebbezést pedig a per főtárgya tekintetében megalapozatlannak, az elsőfokú perköltségben marasztalást érintően megalapozottnak találta:

[13] Az Smtv. 12. §-ában és a Pp. 495.-501. §-ában szabályozott sajtó-helyreigazítás a polgári jog különleges személyiségvédelmi eszköze. A lényege, hogy amennyiben valakiről meghatározott sajtótermékben (médiatartalomban) valótlan (megalapozatlan) tényt állítanak, híresztelnek, való tényt hamis színben tüntetnek fel, a lehetőség szerinti legrövidebb időn belül, igényt terjeszthet elő arra, hogy a sajtótermékben (médiatartalomban) olyan helyreigazító közlemény jelenjen meg, amelyből kitűnik, hogy a sérelmezett közlés mely tényállítása valótlan, megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ezzel szemben melyek a való tények. Amennyiben pedig a sajtószerző a helyreigazításra vonatkozó kötelezettségének nem tesz önként eleget, az érintett személy ugyancsak rövid időn belül egy csak szűk körű bizonyítási eljárást lehetővé tevő, soron kívüli polgári peres eljárásban szerezhethet érvényt a helyreigazítás iránti követelésének.

[14] A felek között nem volt vita a sajtó-helyreigazításra irányuló törvényes anyagi jogi és eljárási határidők megtartottságáról, az alperes a sérelmezett sajtóközleményért fennálló szerkesztői felelősségéről, a felperes a közlemény általi érintettségéről. Az alperes érdemi védekezése alapvetően a hivatkozott cikk véleménynyilvánításnak minősítése, és a kellő ténybeli alap és a kiegyensúlyozottság követelményének a megtartása miatt annak helyreigazításra alkalmatlanságára irányult.

[15] Az alperesnek az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésben is kifejtett gondolatmenete az volt, hogy a sajtó feladata a közügyekről, a közéleti vitákról tájékoztatás; egy politikai párt gazdasági programja feltétlenül ilyen közügy, amely tartalmáról folytatott vita, annak értékelése, azzal kapcsolatos támogató és cáfoló álláspontok közvetítése a

politikai újságírás lényege, a véleménynyilvánításhoz való jog, ebből következően a sajtószabadság lényeges eleme, és amelyet – ha annak van valós ténybeli alapja és érvényesül a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye – a közéleti szereplőnek tűnie kell.

[16] Az előző okfejtéssel az ítéltábla ugyan mindenben maximálisan egyetértett, azonban annak alapján – elsődlegesen a sajtó-helyreigazítás mint az általános személyiségi jogi szankcióktól határozottan elkülönítendő speciális jogvédelmi eszköz sajátosságainak részben nem megfelelő értékelése folytán – az alperes által levezetett jogkövetkezmény a következők miatt mégis téves:

[17] A közéleti viták során kifejtett *vélemények* ugyanis az érintett kétségtelenül széles körű tűrési kötelezettségét alapozzák meg; nem mentesítenek azonban – a bírói gyakorlatlan kialakított kivételeket ide nem értve – az annak során közölt megalapozatlan *tények* helyreigazításának a kötelezettsége alól. A sajtószabadság gyakorlása pedig nem terjed ki a valótlanságok közzétételére, mert a hírszerkesztők egyik fő felelőssége éppen a közölt hírek, információk hitelességének ellenőrzése. Tehát a sajtó által tárgyalt közérdeklődésre számot tartó esemény ténye sem mentesítheti a sajtószervet azon kötelezettsége alól, hogy a véleménynyilvánításai alapját képező tényekről a valóságnak megfelelően tájékoztasson. (Ekként: Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.120/2021/5. – közzétéve: BDT2022. 4497, Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.575/2022/3., Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.488/2024/4., Kúria Pfv.IV.22.394/2017/7., Kúria Pfv.IV.21.297/2021/5.)

[18] Nem vitatható, hogy az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében és az Smtv. 10. §-ában is rögzítettek szerint a sajtó feladata a közügyekről és jelentős társadalmi eseményekről történő hiteles, gyors és pontos tájékoztatás; a véleménynyilvánítás szabadságának elválaszthatatlan részét képező sajtó szabadsága és sokszínűsége, a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás kiemelő alapvető jog és közösségi érdek. A sajtó-szabadságnak azonban alkotmányos korlátját képezi az egyének és egyes közösségek emberi méltósága, amely mint a személyiségi jogok anyajoga, magában foglalja a jóhírnévhez való jog védelmét. Ebből a korlátból emelték ki a modern jogrendszerek – Magyarországon a második Sajtótörvény, az 1914. évi XIV. törvény által bevezetett helyreigazítási jog által – a sajtónak a megalapozatlan tényekért fennálló feltétlen, objektív felelősségét, amely szerint az érintett minimálisan méltányolható érdeke a róla a sajtóközleményben közzétett megalapozatlan tényekre az azonos nyilvánosságot biztosító válasz megadása: azaz a sajtótartalomba történő kivételes beavatkozást megengedő helyreigazításhoz való jog. A sajtóközlemények tartalmához ekként közvetett hozzáférés jogának biztosítása és a sajtó objektív felelőssége természetesen a jogirodalomban is szakmai viták tárgya, a hazai jogi megoldás azonban igazodik a nemzetközi megoldásokhoz. Ez a szankció *kizárólag* abban korlátozza a sajtószervet, hogy ha egy közleményében tényeket közöl és azok megalapozottságát a különleges eljárás korlátozott bizonyítási lehetőségei mellett nem tudja azonnal alátámasztani, akkor lehetőséget kell biztosítani az érintettnek az ellenkező tartalmú tények közlésére. Nem korlátozza azonban a véleménynyilvánítási jogot: a sajtó-helyreigazítás mint különleges személyiségvédelmi eszköz értékítélettel megvalósított véleménynyilvánítás tekintetében ugyanis nem alkalmazható. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita ugyanis önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja. [PK 12. számú kollégiumi állásfoglalásának III. pontja]

[19] A jogintézmény gyakorlata a sajtó és az érintett sajátos helyzetét veszi alapul: míg a sajtó felmérheti, hogy a közlései kellő alappal rendelkeznek-e, így tartózkodhat az akár mások közlése általi bizonytalanságok felvállalásából; addig a sajtóközlemény érintettjének nincs lehetősége az esetleges alaptalan közlések megakadályozására. Mivel azonban a nyilvánosság az így okozott sérelmeket nyilvánvalóan többszörözheti, szükséges biztosítani a lehető legrövidebb időn belüli korrigálás lehetőségét, amelyre egyébként a személyiségi jogsértés egyéb szankciói, azok alkalmazásának időszükségtele miatt, eleve nem alkalmasak. Az érintett maga jogosult eldönteni, hogy az őt érintő közlés valótlan-sága esetén reá nézve sérelmes-e; a bíróságnak nincs arra jogosultsága, hogy kétségbe vonja a személyre vonatkozó valótlan tartalmú állítások korrigálásának a törvényes érdekét [Petrik Ferenc: *A személyiség jogi védelme, a sajtó-helyreigazítás*, Budapest, HVG-ORAC, 2001, 256].

[20] Kétségtelen, hogy a sajtó-helyreigazítás intézményének túlzott szigora felvetheti a közérdeklődésre számot tartó eseményekről tájékoztatás elnehezülését, tekintettel a felgyorsult társadalmi-viszonyok mellett az alapos, részletes előzetes tájékozódás kihívásaira, különösen amennyiben az információ forrása a sajtóközleménytől független. Mindezt a sajátosságot a rendes bírósági és az alkotmánybírósági gyakorlat fejlődése is figyelembe vette, ez a szempont azonban nem teszi mellőzhetővé a sajtó feladatainak a teljesítése során a megalapozatlan tényközlések által okozott sérelmek minimális orvosolhatóságát. Nem lehet attól eltekinteni, hogy a helyreigazítás szankciója csak és kizárólag – az eredeti közlemény szövegéhez igazodó – korrigáló közlemény közzétételére vonatkozik, nem tartalmaz más kötelezettséget, különösen elégtétel adását, pénzügyi kompenzációt, mindössze annyit rögzít, hogy a közölt információkba hiba került, amelyet a sajtószerv a megfelelő keretek között korrigált, és így eleget tett a hiteles tájékoztatás elvárható követelményéből eredő kötelezettségének.

[21] Helyesen vette alapul az elsőfokú bíróság, hogy a jogvita eldöntésének lényeges kiindulópontja, hogy a sérelmezett közlések a helyreigazításra alapot adó tényállításnak (híresztelésnek) vagy a helyreigazításra alapot nem adó véleménynyilvánításnak voltak-e tekintendők.

[22] A tényállítás a valóság egy meghatározott mozzanatára vonatkozó közlés, annak az állítása, híresztelése, hogy valami megtörtént, valami lezajlott, a valóságnak megfelelően létezik. Ezzel szemben a vélemény értékelést, álláspontot, bírálatot fejezi ki úgy, hogy abból közvetve sem lehet valótlan tartalmú tények közlésére következtetni. Mint ahogy azt a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.746/2010/2. számú ítélete kiemelte: A tény a való világ része, annak valamely objektív – az emberi tudattól független – mozzanata, a múltban létezett, vagy a jelenben létező érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni, vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható. Vitás esetben tehát a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett – lényegében az Emberi Jogok Európai Bíróságának már a *Lingens kontra Ausztria* (EJEB 9815/82 sz., 1986. július 8.) ügyében hozott ítéletével kialakított, a *Csánics kontra Magyarország* (EJEB 12188/06 sz., 2009. január 20.) ügyben is következetesen alkalmazott – *bizonyíthatósági teszt* alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága vagy valótlan-sága bizonyítható, az tényállítás, amelynek valóságtartalma pedig nem bizonyítható, az vélemény.

[23] A bizonyíthatósági teszt alapján azok a közlések, hogy egy sajtóközleményben közzétett dokumentumot az érintett politikai párt gazdasági kabinetje készítette-e a párt vezetése számára, egyértelműen tényállításnak minősülnek, ha ugyanis a sajtóközlemény hivatkozik egy gazdasági programot tartalmazó okiratra, annak eredete, készítőjének és megrendelőjének személye a polgári peres eljárásban alkalmazható bizonyítási eszközökkel igazolható vagy cáfolható.

[24] A rendes bírósági és alkotmánybírósági gyakorlat éppen a sajtó feladatainak teljesíthetősége és a jogintézmény komolysága folytán egyes tényközléseket kizárt a helyreigazítási kötelezettség alól. Az egyik ilyen kivétel a *lényegtelen közlés*: a helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra [PK 12. számú állásfoglalás II. pontja] – a sérelmezett közlés azonban éppen az egész írás központi eleme, annak kiinduló alapja, lényegtelennek nem tekinthető. A másik kivétel a büntetőeljárásról – a gyakorlat által kiterjesztően: országgyűlés, a helyi önkormányzatok, a közigazgatás országos és helyi szervei, valamint az igazságszolgáltatás szervei hatáskörébe tartozó *eljárásokról* – való *tudósítás*, ha az eljárás iratainak a tartalmáról, az eljárásban elhangzott közlésekről, a nem végleges döntésekről a tájékoztatás hitelesen és pontosan jelenik meg [PK 14. számú állásfoglalás II. pontja, EBH2001. 407]; a perbeli közlések azonban nem ide tartoznak. Az utóbbi időszakban megjelent az Alkotmánybíróság gyakorlatában harmadik kivételként a *sajtótájékoztató* során elhangzott tények közzététele [34/2017. (XII. 11.) AB határozat, 3217/2020. (VI. 19.) AB határozat]; abból kiindulva, hogy a közéleti szereplők kijelentéseit közvetítő sajtó valótlan tényállításokért való felelősségét más mérce alapján kell megítélni, mint a saját elgondolásaik és döntéseik alapján kialakított médiatartalmat, ezért politikai témában tartott sajtótájékoztatóról tudósításban elhangzott tényekért a sajtó helyreigazításra nem kötelezhető. Ez az értelmezés azt tartja mércének, hogy a sajtó a közéleti szereplők sajtótájékoztatóján a közügyek vitájában egymást érintően tett kijelentésekről hűen, saját értékelés nélkül tudósítson, a közlések forrását egyértelműen megjelölje és a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosítson vagy a válaszadás lehetőségét felkínálja: ha ezeket a követelményeket teljesíti, nem kötelezhető helyreigazításra. A sérelmezett közlés nem sajtótájékoztatóról tudósított, tágabb értelemben: nem a közéleti szereplők kijelentéseit közvetítette, tehát ebbe a kategóriába sem sorolható be.

[25] Az ítéltábla tehát úgy találta, hogy bár a per tárgyává tett cikk nyilvánvalóan a közülethez kapcsolódik, olyan tartamú tényközlést tett a közlemény középpontjába állított dokumentum készítéséről, amelyet alátámasztani nem tudott, ezáltal mint megalapozatlan, helyreigazítás alapja lehet. A sajtó-helyreigazítási eljárásokban következetesen alkalmazott tartalom szerint, szöveggörnyezetben vizsgált és az érintettre méltányos értelmezésből azt a következtetést lehet levonni, hogy a per tárgyává tett sajtóközlemény nem értékelt, bírált, kritizált egy objektív tényeken alapuló magatartást, hanem úgy jelenített meg tényeket, hogy azok valóságát nem tudta igazolni, miközben ahhoz saját értékelését is fűzte anélkül, hogy az érintett részére lehetőséget biztosított volna a tények cáfolatára vagy válaszadására. Mindenben osztozott az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a tények megalapozottságára az alperes által hivatkozott sajtótartalmakkal kapcsolatos álláspontját, mivel azok a felperes alelnöke által tett bizonytalan eredetű közlések, újságírói kérdésekre vonatkoztak, de a vitatott tényeket igazolni nem tudták.

[26] A fellebbezésben foglaltakkal szemben helyes volt a helyreigazítási kötelezettség kiterjesztése azon hamis látszat keltésére, hogy a felperes progresszív jövedelemadó bevezetését tervezheti és személyi jövedelemadó emelésre készül. Ez a közlés

véleménynyilvánításnak nem minősül, mivel az előzőek szerint valós alapokon nem nyugvó tényekből levont következtetés, a sajtóközlemény egésze tekintetében nem választható el a feljegyzés eredetére tett közléstől, hiszen éppen az a közlést megfogalmazó által közvetített tartalom, hogy a felperes az országgyűlési választások megnyerése esetére személyi jövedelemadó emelést és családi adókedvezmények felülvizsgálatát eredményező adórendszer átalakítását tervezi, amelyet a mellékelt, a felpereshez köthető feljegyzés támaszt alá. Kétségtelen, hogy az Smtv. 12. §-ának (1) bekezdése a való tény hamis színben feltüntetését határozza meg helyreigazítást megalapozó magatartásként, azonban az ítéltábla álláspontja szerint ez magában foglalja a közlést tevő által valósnak állított tények olyan módon történő csoportosítását, válogatását is, amely következtében a valóságtól eltérő tényekre lehet következtetni; mindez tehát nem jelenti azt, hogy azzal, hogy hamis látszatot keltőnek tüntette fel a dokumentum létezését, a felperes egyben el is ismerte volna annak tényét. A megkülönböztetés egyébként is csupán formális: azon értelmezés mellett, hogy hamis színben feltüntetni csak a bizonyítottan valós tényeket lehet, a valótlan tényekből levont ugyancsak valótlan következtetés az előzőektől el nem választható valótlan tény állítása (híresztelése) lenne.

[27] Alappal állította ugyanakkor a fellebbezés, hogy az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezések ellenére marasztalta az alperest a felperes nem kellően igazolt elsőfokú perköltsége megfizetésére. A keresetlevélben előadottakkal szemben a felperes az elsőfokú eljárásban az ügyvédi megbízási szerződést nem csatolta, a felperes törvényes képviselőjének nyilatkozatát mellékelte arról, amely szerint a jogi képviselővel a perbeli képviseletére megbízást kötött, és amely alapján a felszámított óradíj alapú munkadíjban állapodtak meg. Bár a nyilatkozat valódiságát az alperes nem vitatta, és abban a bíróságnak sem merült fel kétsége, helyesen hivatkozott az ügyvédi megbízási szerződés szükségességére. A Pp. 81. §-ának (1) és (2) bekezdése a perköltség felszámítás útján előadását, a felszámítás során megjelölendő adatokat, valamint azok szükség szerinti okirattal igazolását írja elő. A költségek egyidejű okirattal igazolásának az a célja, hogy azok valódiságáról a bíróság és az ellenérdekű fél meggyőződjön, annak felmerülését és mértékét egyértelműen meg tudja állapítani. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. szám alatti ítéletének [44] bekezdésében kifejtettek szerint a bíróságnak vizsgálnia szükséges, hogy az ügyvéd tényleges eljárási tevékenysége a megbízási szerződésben általa vállalt kötelezettségnek megfelelt-e. Mivel a pervesztessége esetén a fizetési kötelezettség őt terheli, a költséget felszámító fél ellenfele sem zárható el a kikötött díjban való megállapodás megismerésétől és a felszámítás indokoltságának ellenőrzésétől. Az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségeként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj számítható fel, a kikötött munkadíj mértéke ebből következően a megbízási szerződés tartalmával igazolható. Mivel pedig a bírói gyakorlat szerint a Pp. 81. §-a (2) bekezdésének megfelelően a perköltség körében is elő kell adni az igény alapjául szolgáló releváns körülményeket; ha tehát a fél az ügyvédi munkadíj megtérítését megbízási szerződés alapján kéri, úgy nem mellőzhető a megbízási szerződés – vagy legalábbis annak kivonata – csatolása, hiszen ez képezi a felszámítás alapját (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.141/2024/27-II., Pkf.II.20.505/2024/2.; Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.088/2024/6.). Ez a szigorú elvárás különösen jól igazodik az Ükr. a korábbihoz képest megváltozott szemléletéhez, amely 4. §-ának (1) bekezdése most már csak kérelemre engedi a kikötött ügyvédi munkadíj mérséklését, ehhez viszont az ellenérdekű félnek ismernie kell a díjra vonatkozó megállapodás minden lényeges feltételét, amelyhez a jogi képviselőt megbízó fél egy ilyen részletes adatokat nem tartalmazó nyilatkozata nem elegendő. Amennyiben a fél az Ükr. 2. §-ának (1) bekezdése szerinti felszámítást választja, úgy vállalja az ebből eredő többletkötelezettségeket is. Mivel pedig a felperes részéről a megbízási szerződést (annak kivonatát) nem csatolták, ezért az elsőfokú perköltség nem volt

megítélhető, így az ítéltábla ebben a részében megváltoztatta az elsőfokú ítéletet és mellőzte az alperes perköltségben marasztalását.

[28] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a fellebbezett részét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú perköltségben marasztalást érintően részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[29] A fellebbezés a per főtárgya tekintetében nem vezetett eredményre, a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban felmerült költségeit a fellebbező alperes maga viseli és a Pp. 101. §-ának (1) bekezdése értelmében az Itv. 62. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján tárgyi illeték-feljegyzési jogos perben feljegyzett, az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 46. §-ának (1) bekezdése szerinti összegű fellebbezési illeték megfizetésére köteles a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint. A felperes a másodfokú eljárásban hatályos nyilatkozatot nem tett, költséget nem számított fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Debrecen, 2026. január 15.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró